

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 1 از 4	صورتجلسه کمیسیون آب و محیط زیست عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رئیس جلسه: محمد علایی دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۲۳ / ۱۰ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	--	---

دستور کار جلسه:

✓ جمع بندی نظرات اعضای کمیسیون و فعالان اقتصادی درباره به روز رسانی سند سازگاری با کم آبی - ساختار شورا، اختیارات، جریان گردش کار و تصمیم سازی و ترکیب و شرح وظایف کمیسیون ها و کمیته ها

❖ اهم موارد مطرح شده:

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، «محمد علایی»، رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق مشهد در ابتدای این نشست اظهار کرد: ضروری است ستاد سازگاری با کم آبی در استان شکل گیرد و موارد مرتبط با سند سازگاری با کم آبی در ستاد مزبور طرح و بررسی گردد. پس از بررسی و جمع بندی نهایی طرح سند سازگاری با کم آبی، یک مدل جامع تعریف و سپس به کشور ارائه خواهد شد.

علایی تاکید کرد: با تشکیل ستاد سازگاری با کم آبی به ریاست استاندار امکان مدیریت بحران کمبود آب در استان وجود دارد. پس از تشکیل این ستاد، امکان ویرایش بندهای سند سازگاری با کم آبی وجود دارد. تمامی بندها و موارد قانونی سند با کمک نهادها و سازمان های متولی حوزه آب پیگیری می شود. باید نهادهای مدنی و تشکلهای کشاورزی در تصمیم گیری سهمی داشته باشند. وی با اشاره به اینکه براساس سند سازگاری با کم آبی، اداره کل آب و فاضلاب باید از تخصیص آب جدید خودداری کند، به اهمیت ایجاد بازار آب اشاره و بیان کرد: از ایجاد بازار آب نباید جلوگیری کرد. دولت می تواند ناظر بازار آب بوده و نسبت به موارد فروش آب اظهار نظر کند.

علایی با تاکید بر یکسان بودن سند سازگاری با کم آبی با سند همیاران آب استان، خاطرنشان کرد: سند سازگاری با کم آبی دارای مصوبه قانونی از دولت است. براساس این سند، وزارت نیرو امکان صدور بخشنامه جدید برای مدیریت آب ندارد و اجرای برنامه های این سند به عهده هر استان است. همچنین براساس سند سازگاری با کم آبی، تمامی چاه های آب باید دارای کنتور هوشمند باشند تا اضافه برداشت صورت نگیرد.

وی بخش دیگر سخنانش را به جیره بندی آب برای مدیریت مصرف اختصاص داد و تاکید کرد: ذخایر سفره های آب زیرزمینی در حال کاهش است. براساس سند سازگاری با کم آبی، سهم هر بخش از آب تغییر نخواهد کرد؛ بلکه میزان و نحوه تخصیص براساس بارش سالانه در نظر گرفته می شود.

سپس «عماد رجحانی»، دبیر کمیسیون آب و محیط زیست اتاق بازرگانی مشهد در تشریح دستور کار این جلسه، عنوان کرد: موضوعاتی در حوزه سند سازگاری با کم آبی در جلسه گذشته مطرح شد و ضروری است اعضای کمیسیون با طرح نظرات خود در خصوص این سند، به جمع بندی نهایی مباحث ما در خصوص این موضوع کمک کنند.

وی بخش دیگر سخنانش را به موضوعات مطرح شده در جلسه پیشین اختصاص داد و تاکید کرد: در نشست پیشین به این موضوع اشاره شد که مالکیت آب باید خصوصی شود تا مدیریت آن به شکل بهتری صورت گیرد. البته این مباحث فراتر از بحث چگونگی پیگیری مسائل در قالب ستاد سازگاری با کم آبی است.

تاکید بر اصلاح مدیریت مصرف آب در استان

در ادامه، «حمیدرضا رضوی خبیر»، مدیرعامل صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان رضوی یادآور شد: چالش جدی خراسان رضوی کم آبی، خشکسالی و عدم وجود منابع آبی در سد دوستی نیست، بلکه باید مدیریت آب در استان به درستی انجام شود. اقلیم شرق کشور خشک است و براساس سند سازگاری با کم آبی، فشار مدیریتی برای کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی است و این امر امکان پذیر نیست.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 2 از 4	صورتجلسه کمیسیون آب و محیط زیست عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رییس جلسه: محمد علایی دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۲۳ / ۱۰ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	---

در ادامه، «کامران داوری»، عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد بیان کرد: در سند سازگاری با کم‌آبی، ۳۴ تشکل در حوزه آب پای کار آمدند تا در قالب مدیریت مشارکتی اقدامات موثر با شفافیت صورت گیرد. به نظر نمی‌رسد وزارت نیرو برنامه مدونی در حوزه تعادل بخشی آب داشته باشد. سند سازگاری با کم‌آبی به تعادل بخشی کمک می‌کند. در زمان اجرای سند همیاران آب در استان از اضافه برداشت جلوگیری شد.

مصرف آب باید براساس میزان بارش سالانه باشد

«امیر گرد نوشهری»، عضو کمیسیون آب و محیط زیست اتاق بازرگانی مشهد نیز با طرح این پرسش که علت تدوین سند سازگاری با کم‌آبی چیست؟، بیان کرد: یکی از علل اصلی تدوین سند سازگاری با کم‌آبی، اضافه برداشت است. باید از تخصیص آب جدید جلوگیری شود و مصرف آب باید براساس سطح سفره‌های زیرزمینی باشد.

در ادامه، «اسماعیل برادران حسینی»، رئیس هیات مدیره انجمن دشت مشهد اظهار کرد: دشت‌های استان به دو دسته تقسیم‌بندی می‌شوند. برخی از دشت‌ها همانند جلگه‌رخ امکان جیره بندی را دارد، چرا که حدود ۹۰ درصد مصرف آب از این دشت برای کشاورزی است. این امر در دشت مشهد، امکان‌پذیر نیست. شرایط دشت مشهد متفاوت از دشت تربت‌جام است. دشت مشهد در اولین گام باید پایلوت طرح سازگاری با کم‌آبی باشد تا وزارت نیرو بتواند دخالتی در این مسئله داشته باشد. دشت مشهد برای حفظ‌شدن باید به صورت پایلوت بماند و برنامه‌ریزی برای این دشت باید به صورت جداگانه صورت گیرد.

سیاست‌های بالادستی در حوزه آب باید تعدیل شود

«غلامحسین هادی زاده»، دیگر عضو کمیسیون آب و محیط زیست اتاق مشهد نیز بیان کرد: سیاست‌های بالادستی دولت اشتباه است. درحال حاضر خرید تضمینی دولت از محصولات کشاورزی تنها محصولاتی است که آب بسیار زیادی نیاز دارد. این امر با حفظ منابع آبی مغایرت دارد. سازمان و نهادهای مرتبط با این حوزه، به مسئولیت‌های خود عمل نمی‌کنند. در سال‌های گذشته سیاست‌هایی تدوین شد که یکی از نتایج آن، احداث باغ‌های جدید و زمین‌های زراعی با محصولات تابستانی بود.

«کتایون دل‌زنده»، کارشناس معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری آبفا استان نیز بیان کرد: باتوجه به تعدد اسناد و درخواست دولت نسبت به اجرای برنامه هفتم توسعه، ضروری است سند سازگاری با کم‌آبی با برنامه هفتم توسعه همگام و یکپارچه شود.

در بخش دیگری از این نشست، «سید حمید میرقاسمی»، مدیر تحقیقات، برنامه‌ریزی و بررسی‌های اقتصادی شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی عنوان کرد: در هر ثانیه، ۲۳ لیتر آب از چاه‌های آب به هدر می‌رود. در صورتی که از اتلاف آب جلوگیری گردد، چالش یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون مترمکعب اضافه برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی رفع می‌شود.

«وحید اردکانیان»، عضو کمیسیون آب و محیط زیست اتاق بازرگانی مشهد نیز تاکید کرد: ابتدا باید ستاد سازگاری با کم‌آبی توسط وزارت نیرو تایید و پس از آن ایجاد شود. مادامی که وزارت نیرو در تصمیم‌گیری‌های استانی دخالت داشته باشد، امکان اقدام عملیاتی و برنامه‌ریزی وجود ندارد. علی‌رغم اقدامات متعدد صورت گرفته در حوزه آب، باز هم شرایط استان مناسب نیست. این راه و مسیر مناسب نیست و باید راهکار دیگری اتخاذ شود. نکته اینکه اجرای پروژه و اقدامات موثر در حوزه بحران کمبود آب بدون تامین منابع مالی امکان‌پذیر نیست.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 3 از 4	صور تجله كمسیون آب و محیط زیست عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رئیس جلسه: محمد علایی دبیر جلسه : عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۲۳ / ۱۰ / ۱۴۰۳ ساعت شروع : ۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	--	--

❖ مصوبات جلسه:

مهلت اقدام	اقدامات مرتبط	شرح مصوبه	دستور کار	ردیف
۱ هفته	برگزاری جلسه فوق العاده و طرح مسائل باقی مانده از جمله بحث نقش ترکیب کمیته‌ها و نقش ستاد سازگاری در تعیین راهکارهای لازم برای تحقق اهداف کلان سند سازگاری	با توجه به موافقت اعضا با کلیت ستاد سازگاری با کم آبی و راه اندازی دوباره آن در خصوص برخی موارد جزئی از جمله ترکیب کمیته‌ها و کمیسیون‌ها و همچنین راهکارهای تحقق اهداف کلان سند سازگاری از جمله تعادل بخشی به آبخوان مقرر شد جمع بندی مباحث در جلسه فوق العاده کمیسیون که با فاصله یک هفته برگزار می‌گردد صورت پذیرد و نتایج نهایی به دبیرخانه شورای گفتگو اعلام شود.	جمع بندی نظرات اعضای کمیسیون و فعالان اقتصادی درباره به روز رسانی سند سازگاری با کم آبی - ساختار شورا، اختیارات، جریان گردش کار و تصمیم سازی و ترکیب و شرح وظایف کمیسیون‌ها و کمیته‌ها	۱

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 4 از 4	صور تجلسه کمیسیون آب و محیط زیست عادی ■ فوق العاده □ مشترک □		 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	رئیس جلسه: محمد علایی دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۲۳ / ۱۰ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰		

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	محمد علایی	رئیس	کمیسیون آب و محیط زیست
۲	محمدعلی قنادزاده	نایب رئیس	کمیسیون آب و محیط زیست
۳	عماد رجحانی	دبیر	کمیسیون آب و محیط زیست
۴	مجتبی برغمندی	معاون برنامه ریزی	شرکت آب منطقه‌ای استان
۵	کتابیون دل زنده	معاون برنامه ریزی و سرمایه گذاری	شرکت آب و فاضلاب استان
۶	ثمانه توکلی امینیان	مدیر دفتر توسعه پایدار	شرکت آب و فاضلاب مشهد
۷	محسن آبیاری	معاون آب‌خیزداری	اداره کل منابع طبیعی و آب‌خیزداری
۸	سید حمید میرقاسمی	مدیر برنامه ریزی	شرکت آب منطقه‌ای استان
۹	کامران داوری	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۰	وحید اردکانیان	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۱	فرشته تقی زاده	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۲	اسماعیل برادران حسینی	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۳	احد جعفریان	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۴	حمیدرضا رضوی خیبر	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۵	کریم فارسی	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۶	غلامحسین هادی زاده	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۷	سید محمدرضا علوی مقدم	عضو	کمیسیون آب و محیط زیست
۱۸	امیرگرد نوشهری	کارشناس حوزه آب	شرکت آب منطقه‌ای استان
۱۹	فاطمه مهدوی	خبرنگار	اتاق بازرگانی مشهد